

Bilag 3

- Status på pladsgaranti
- Kompetenceudvikling
- Status på fremtidens fritidstilbud
- Lovgivningsmæssige rammer og muligheder
- Eksempler fra andre kommuner
- BUPL's fritidsudspil

Status på pladsgarantien

Pladsgaranti

- Der er pladsgaranti til de 10-11-årige
- Garantien om en plads er gældende inden for et bydelsområde, fx Amager.
- Børnene må således bevæge sig derhen, hvor pladserne er beliggende i området, og de kan ikke henvises til en anden bydel, selvom pladsen fysisk måtte ligge tættere på

Status på garanti / Merindskrivning

- Alle børn i 4. klasse i skoleåret 2017/18, der har ønsket en klubplads, har fået tilbudt en plads
- Der er ca. 12.000 børn indmeldt i en kommunal eller selvejende fritidsklub pr. 1/8 2017
- Der kan samlet set være ca. 10.000 børn i klubbernes bygningsmasse. **2.000 børn er derfor merindskrevet** i eksisterende bygningsmasse pr. 1/8 2017 ¹⁾. Med en stigende befolkning er det på længere sigt en ikke tilstrækkelig løsning at merindskrive under de nuværende rammer.
- **Hvis klubberne udelukkende skulle rumme de børn, der er omfattet af pladsgarantien (10-11-årige), vil der ikke være behov for merindskrivninger.** Merindskrivningen sker på baggrund af aftaler med forvaltningen. Fritidscentrene er generelt meget samarbejdsvillige vedr. overbelægningerne
- Mangelfuld data om indmeldelse i ungdomsklubber, på grund af ophævelse af medlemsbegrebet, gør, at der ikke kan foretages en retvisende status for brugen på nuværende tidspunkt.

1) Merindskrivning for august 2017 afviger fra behovsprognosen for 2017, idet tallet i dette materiale baserer sig på faktiske tal

Kompetenceudvikling

Midler

- Der udmøntes i perioden 2017-2020 i alt 27,2 mio. kr. til kompetenceudvikling på fritidsinstitutioner og fritidscentre, hvoraf 18,35 mio. kr. udmøntes i områderne primært i 2017 og delvist i 2018 og 8,85 mio. kr. udmøntes til bydækkende aktiviteter
- Midlerne er afsat ifm. indfasningen af den nye struktur på fritidsområdet samt indfasning af klynge og netværks

Indsatser

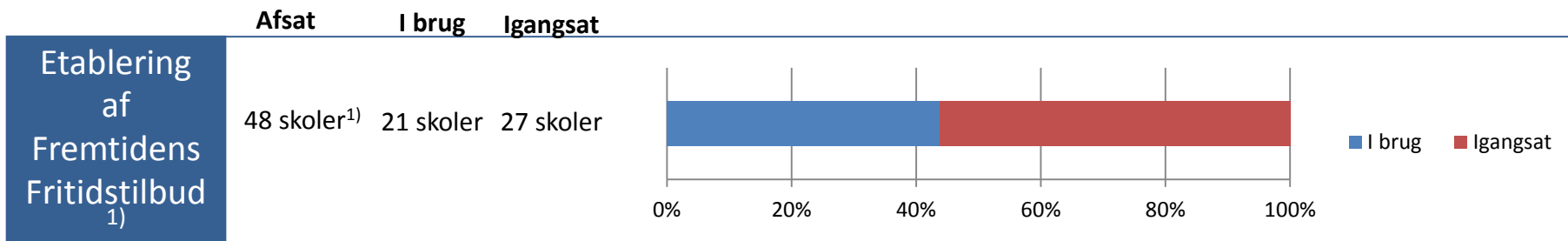
De områdevisse indsatser understøtter:

- 1) Målene for den faglige kvalitet på fritidsområdet
- 2) Samarbejdsmodeller som beskriver det gensidigt forpligtende samarbejde mellem fritidsinstitutioner, fritidscentre og skolernes ressourcecentre og pædagogiske læringscentre
- 3) Samarbejde mellem fritidscentre og foreningsliv
- 4) Opbygning af kompetencer, jf. statusrapport fra Metropol om opsamling på kompetenceudfordringer på fritidsområdet
- 5) Opbygning af ledelsesmæssige kompetencer, jf. klyngeledelsesprofilen
- 6) Lokale indsatsområder defineret af områdecheferne
- 7) Eventuelle udfordringer der vil fremgå af evalueringerne af FF i efteråret 2017 og 2018
- 8) Øvrig efterspørgsel på support til fritidsinstitutioner og fritidscentre, som ikke er dækket af ovenstående fokusområder

De bydækkende indsatser understøtter:

- 1) Pædagogisk arbejde med motorik via indsatser fra Børn og Bevægelse (BOB)
- 2) Samarbejde mellem skole og institution, herunder klasseledelse for pædagoger*
- 3) Evalueringskompetencer og praksisnær support inden for DDO-programmet*
- 4) Udvidet indsats for uddannelse af meritpædagoger
- 5) Praksisnær support til fritidsområdet inden for BPI-programmet
- 6) Evaluering af kompetenceudvikling på fritidsinstitutioner og fritidscentre.

Status på Fremtidens Fritidstilbud

Evaluering af Fremtidens Fritidstilbud (**selvejende netværk**)

- Evalueringen gennemføres i 3. kvartal af 2017 og bliver en deskriptiv beskrivelse af udviklingen i netværkskonstruktionen
- Der sættes fokus på, hvorvidt netværk har udviklet sig fra netværk med koordinator hen imod en organisering med øget netværksledelse. Der måles på udvikling i ledelsesstrukturen og understøttelse af et mere sammenhængende arbejdsmarked, dvs. der ses på udviklingen i det pædagogiske personales beskæftigelsesgrad og udviklingen i antal ledere vs. antal medarbejdere.
- Der ses også på udvikling ift. bl.a. økonomi og trivsel, herunder antal af selvejende på økonomisk handleplan. Slutteligt ses på udviklingen i antal bemærkninger i det pædagogiske tilsyn. Netværksevalueringens de institutioner og antal selvejende institutioner resultater præsenteres for BUU i starten af 2018.

Evaluering af Fremtidens Fritidstilbud (**forsøgsfritidscentre**)

- Forsøgene evalueres i foråret 2018 med henblik på en fremlægges for BUU i maj 2018.
- Forsøgene evalueres i forhold til målsætningerne med fritidscentre og med forsøgene. Der skal bl.a. laves en undersøgelse af den oplevede kvalitet hos brugere, samarbejdspartere og børn/forældre.
- Resultaterne af evalueringen af forsøgsfritidscentre fremlægges for BUU i maj 2018.

Lovgivningsmæssige rammer og muligheder

Lovgivning

De lovgivningsmæssige bestemmelser om mål og indhold er forskellige alt efter hvilken lovgivning de er organiserede under.

Endvidere varierer detaljeringsgraden ift. forståelser og kendetegn ved kvalitet i den pædagogiske praksis i fritids- og klubtilbuddene alt efter hvilken lovgivning der forvaltes.

Der er umiddelbart flest kommuner der har organiseret deres fritidstilbud under dagtilbudsloven og ungdomsskoleloven

Lovgivningsmæssige muligheder for fritids- og klubtilbud

- Skolefritidsordning (SFO) drives i henhold til folkeskoleloven (0.-3. klasse).
- SFO 2 drives i henhold til folkeskoleloven (4.-6. klasse).
- SFO 3 drives i henhold til folkeskoleloven (7.-9. klasse).
- Fritidshjem drives i henhold til dagtilbudsloven (0.-3. klasse).
- Fritidsklub drives i henhold til dagtilbudsloven (4.-6. klasse).
- Juniorklub drives i henhold til ungdomsskoleloven (4.-6. klasse).
- Ungdomsklub drives i henhold til enten dagtilbudsloven, ungdomsskoleloven, folkeoplysningsloven eller serviceloven (7.-9. klasse).

Centrale forskelle mellem regler for de forskellige klubtilbudstyper (10-17 år)

	Formål og indholdskrav	Driftsformer	Ledelse	Forældreindflydelse	Forældrebetaling
Klubtilbud efter dagtilbudsloven	Selvstændig formålsbestemmelse i lovgivning	Kommunal selvejende eller privat	Egen leder (evt. fælles på tværs af flere institutioner)	Kommunalbestyrelsen skal sikre børns/unges indflydelse på indholdet i det enkelte tilbud. Ingen krav om forældreindflydelse	Max 20 pct. * Fripladstilskud er lovpligtigt. Søskendetilskud frivilligt for kommunen
SFO II'er (Folkeskoleloven/ Friskoleloven)	Overordnede formålsbestemmelse for folkeskolen Krav om mål og indholdsbeskrivelse for SFO	Kommunal eller del af selvejende fri grundskole	Skoleleder (+daglig SFI-leder)	Skolebestyrelse. Ingen krav om særskilt indflydelse til forældre eller større børn i SFO	Lokalt reguleret Både friplads- og søskendetilskud er lovpligtigt
Klubber efter ungdomsskoleloven	Overordnet formålsbestemmelse for ungdomsskolen	Kommunal	Ungdomsskoleinspektør (evt. daglig leder af klubtilbuddet)	Elever ved ungdomsskolen repræsenteret i bestyrelse (ikke klubberne)	Lokalt reguleret
Klubber efter folkeoplysningsloven	Ikke fastlagt	Folkeoplysende foreninger (selvejende)	Almindeligt foreningsdemokrati efter folkeoplysningsloven	Ingen formel krav om særskilt indflydelse	Lokalt reguleret

*Den maksimale forældrebetaling i klubtilbud er 20 pct. af bruttodriftsudgifterne ekskl. forplejning, materialer, tilsyn, administration og bygningsrelaterede udgifter.

Eksempler på kommuner der forvalter fritidstilbud under hhv. dagtilbuds- & social serviceloven og folkeoplysnings-, dagtilbuds- & ungdomskoleloven

Odense kommune har i august 2013 indført en ny klubstruktur for fritids- og ungdomsklubber mhp. en opprioritering af samarbejdet med foreningerne og en øget indsats for unge uden for fritidstilbuddene. Klubtilbuddene er samlet i fire ungdomsskoler og forvaltes under **ungdomsskoleloven**. Fritids- og ungdomsklubberne skal varetage rollen som "fritidsspilfordeler" bl.a. gennem en videreudvikling af det opsøgende klubarbejde og koblingen til SSP-arbejdet. Klubtilbuddene er således et supplerende tilbud til foreningslivet i kommunen, der er det primære.

Aabenraa kommune har siden 2014 forvaltet fritidstilbud for unge under 18 år efter dagtilbudsloven og Lov om social service.

I **Randers kommune** forvaltes juniorklubberne (fritidstilbud for børn, der går i 7. klasse) under folkeoplysningsloven og dagtilbudsloven. Endvidere forvaltes ungdomsskolen i Randers Kommune under ungdomsskoleloven.

Århus kommune har siden 2014 forvaltet al klub- og ungdomsaktivitet for børn og unge fra 5. klasse til og med 17 år (20 år for unge med handicap) under **ungdomsskolelovgivningen**. Formålet var bl.a. at skærpe fokus på det enkelte barns og den enkelte unges udvikling.

Børn og Unges opsøgende gadeplansindsats er forankret indenfor fritids- og ungdomsskoleområdet. Medarbejdernes hovedopgave er inkluderende indsatser, således at de unge kan indgå i forpligtende og udviklende fællesskaber i skole/ungdomsuddannelser og i fritiden – lokalt og bydækkende.

Gadeplansindsatsen er en del af Aarhus Gadeplan og ovenstående fremhæves som et afgørende, operationelt redskab i kriminalitetsforebyggelsen i udsatte boligområder, lokaldistrikterne og i byen som sådan.

Figur fra "Ung i Aarhus"

BUPL's fritidsudspil 2017

- *Styrk børn og unge – skab bedre fritidsinstitutioner*

Livsduelige børn og unge

- Børn og unge udvikler i høj grad livskompetencer og dannelse i fritidsinstitutionerne.

Stop marginalisering – flere skal med i fællesskabet

- Fritidsinstitutionernes skaber meningsfulde fællesskaber.

Stærkere overgange

- Overgangene er betydningsfulde for børn og unge, og kan være det, der gør forskellen mellem succes og fiasko i folkeskolen og det videre liv

BUPL foreslår,

1. at lovgivningen justeres på følgende områder:
  - a) Regelforenkling af klubområdet: fra fire lovgivninger til en klubtilbudslov.
  - b) Stærkere mål og indholdsbeskrivelse for SFO.
  - c) Lovændring så fritidsinstitutioner får opsøgende og forebyggende opgaver.
2. at der indføres minimumsnormering på fritidshjem/KKFO.
3. at der i særligt belastede områder indføres sociale normeringer, der kan sikre flere pædagoger med opsøgende funktioner.
4. en trivselskommission for børn og unges trivsel

[https://bupl.dk/jwfile/BALG-AQZGP9/\\$file/Styrk_boern_og_unge_Fritidsudspil.pdf](https://bupl.dk/jwfile/BALG-AQZGP9/$file/Styrk_boern_og_unge_Fritidsudspil.pdf)